

ANDREAS TIETZE - GEORG HAZAI: *Turkologischer Anzeiger (TA)* = Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes (WZKM) LXVII (1975); LXVIII (1976) ¹.

Türkoloji alanında yapılan çalışmalar gün geçtikçe arttığından bunların izlenmesi de zorlaşmaktadır. Türkiye’de son yıllarda çeşitli dallarda, özellikle Tarih, Folklor, Dil ve Edebiyat alanlarında birçok bibliyografyalar yayımlandı. Bunlar, bazı ayrıcalıklarla, genellikle Türkiye’de çıkan yayınları kapsamaktadırlar. Türkoloji alanında dış ülkelerde çıkan yayınları kapsayacak bir bibliyografyanın eksikliği çok duyulmaktadır. Bu konularda dış ülkelerde yapılan çalışmalar gün geçtikçe artmakta, Üniversitelerde yeni kürsüler açılmakta, dolayısıyla yetişen elemanlar ve yapılan bilimsel çalışmalar çoğalmaktadır ². Dış ülkelerinin bu dağınık yayınları hakkında bilgi almak çok güçleşti. Örneğin, Japonya’da bugünkü Türk Dili hakkında veya Arnavutluk’ta Osmanlı Defter-i mufassalî üzerine bir inceleme yayınlanırsa bu konu ile meşgul olan araştırmacının bundan haberdar olması gerekiyor.

Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Etnografya, Sanat Tarihi v.s. ye dair yeni çıkan yayınlar hakkında muntazam bilgi verebilmek ve araştırmacıları haberdar edebilmek için “Turkologischer Anzeiger” kuruldu ³. 1973 yılı yayınları ile başlayan ve (TA) rumuzu ile tanınan bu süreli bibliyografya uluslararası Türkologların işbirliğinin ürünüdür.

TA Viyana Üniversitesi Doğu Bilim Enstitüsünde Prof. Dr. Andreas Tietze’nin idaresi ve Prof. Dr. Georg Hazai (Berlin) nin yardımı ile hazırlanmaktadır. Çeşitli ülkelerde bulunan muhabir Türkologlar kendi ülkelerinin yeni yayınlarını muntazam takip edip bildirmekte ve birçok meslekdaşlar da makalelerinin ayrı-basımlarını ve monografilerini göndermektedirler. Bu malzemeler sistemli bir şekilde tasnif edilip yayımlanıyor. Araştırmacı çabuk, kolay ve emin bir şekilde Türkolojinin her konusunda yayınlanmış eser ve makaleleri bir arada bulabiliyor. Şimdiye kadar yayınlanmış olan iki bölüm Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes adlı dergide yer aldı (TA 1 = WZKM 67, 1975; TA 2 = WZKM 68, 1976), TA 3 mustakil olarak 1977 sonbaharında yayınlanacak.

¹ Bugüne kadar yayınlanmış tanıtma yazılarından bazıları:

Jean-Louis Bacque-Grammont: *Turcica VIII*, 1 (1976) S. 311-312.

Nejat Göyünç, *Türk Kültürü Araştırmaları XV*, 1-2 (1976) S. 343-346.

Bertold Spuler, *Der Islam LIII*, 2 (1976) S. 326-327.

Alexandre Popovic, *Journal Asiatique CCLXIV*, 3-4 (1976) S. 473-474.

Peter Zieme, *Orientalistische Literaturzeitung LXXI*, 5 (1976), S. 489-490.

Heidrun Wurm, *Bibliotheca Orientalis XXXIII*, 5-6 (1976) S. 380.

² İ. Soysal - M. Eren, *Türk İncelemeleri yapan kuruluşlar (Kılavuz)*. Ankara 1977.

³ Permanent International Altaistic Conference Newsletter No. 11, Febr. 1977, S. 7-8.

TA'nın kapsadığı konular kronolojik olarak Anadolu'nun Osmanlı öncesi zamanından başlamakta, coğrafi bakımından Selçuk ve Osmanlıların temas ettiği bütün bölgeleri, yani Kafkasya'dan Magreb'e ve Etiyopya'dan Slovakya'ya kadar uzanan yerleri içine almaktadır. Bu eserin ilerde Türkoloji konularını evrensel bir düzeyde ele alacağı umulabilir. Müstakil eserler, kolektif eserlerin ve dergilerin içindeki makaleler bibliyografyada yer almakta, ve bunlarla ilgili tanıtma yazıları da belirtilmektedir. Latin harfli olmayan kitap ve makale adlarının transkripsyonu yazılmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca ve İtalyanca'nın dışında bir dille yazılmış eser veya özet adların sonunda Almanca tercümesi ve bazen da kısa açıklaması eklenmiştir.

TA'nın her cildin başında o cildin konularının tasnifini belirten "İçindekiler" cetveli vardır. TA 2 nin ana konuları şunlar: A-Genel; B-Dil; C-Edebiyat; D-Tarih; DE-Osmanlı Devleti alanı; DF-Din grupları; DG-Etnik gruplar; DH-İktisat ve Sosyal tarih; DI-Kurumlar tarihi; DJ-Kültür tarihi; DK-Kaynak bilgisi ve yardımcı bilimler; X-çeşitli. Bu ana bölümlerin herbiri genelden özele, bazan da kronolojik veya konusuna göre alfabetik olarak daha küçük bölümlere ayrılmakta, bibliyografik künyenin altına aynı konu ile ilgili eserlere kalın bir nokta ile belirtilen bak referansları, sonunda yazar adları indeksi ve başında dergilerin kısaltmalarının da belirtildiği liste eserin kullanımını kolaylaştırmaktadır.

Türk Dili, Edebiyatı ve Tarihi üzerinde araştırma yapmak isteyenler için büyük bir kolaylık sağlayan ve büyük bir dikkat ve emek ürünü olan bu çalışmanın başındaki teşekkür listesinde hiç bir Türk adının ve kurumunun yer almamış olması gerçekten düşündürücüdür. Türkolojiyle ilgili çalışmalarda bu ve benzeri bilimsel kuruluşlarla yakın ilişkiler içinde olmak gerekir. Hiç değilse bundan böyle bu ve benzeri olumlu ve Türklüğü ve Türklük bilgisini dünyaya tanıtan bilimsel kuruluşlarla yakın ilişkiler içinde olmaya önem vermeliyiz. Viyana İlmî Araştırmayı Teşvik Fonunun ve dış ülkelerde bulunan birçok Türkologun ve kuruluşların maddî ve manevî yardımı ile gerçekleşen bu çalışmayı büyük bir beğeni ile karşılıyoruz. Yakında Türk resmi makamları ve bilim kurumlarının da bu güzel teşebbüsü destekleyeceklerini ve maddî ve manevî yardımlarının en büyük payını üzerine alacaklarını umuyor emeği geçenleri özellikle en büyük ağırlığı taşıyan ve Türkoloji alanında bu son derece önemli hizmeti severek üslenen değerli bilim adamları Prof. Dr. Andreas Tietze (Viyana) ve Prof. Dr. Georg Hazai (Berlin)'i bu vesileyle kutlar bu önemli çalışmalarını burada saygıyla anmayı bir görev sayarız.

MİHİN (EREN) LUGAL